

สถานการณ์ภาวะสุขภาพของมารดาและทารกปรกติกำเนิด

ปี 2540 – 2544

.....

ข้อมูลการดำเนินงานด้านอนามัยแม่และเด็ก เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากรายงาน ก1 และ ก2 โครงการเพิ่มพูนสมรรถบุคคลากรด้านอนามัยแม่และเด็ก (Safe Motherhood) จากสถานบริการของกระทรวงสาธารณสุขใน 12 เขต 75 จังหวัด และได้นำเสนอสถิติการดำเนินงาน ปี 2540 - 2544 เพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบข้อมูลทางสถิติและแนวโน้มภาวะสุขภาพของมารดาและทารกปรกติกำเนิด

ตารางที่ 1 การคลอด การตายมารดาและทารก อัตราส่วนการตายมารดา อัตราตายปรกติกำเนิด ปีงบประมาณ 2540 - 2544

ข้อมูล	2540	2541	2542	2543	2544
จำนวนมารดาคลอด (คน)	712,486	683,747	650,738	639,489	642,628
จำนวนมารดาตาย (คน)	101	120	156	172	153
จำนวนทารกคลอด (คน)	717,410	688,548	655,312	643,770	647,278
จำนวนทารกเกิดมีชีพ (คน)	713,008	684,199	651,015	639,609	643,104
จำนวนทารกตายปรกติกำเนิด (คน)	7,032	6,905	6,691	6,561	6,595
อัตราส่วนการตายมารดา (ต่อ 100,000 การเกิดมีชีพ)	14.17	17.54	23.96	26.89	23.79
อัตราตายปรกติกำเนิด (ต่อ 1,000 การเกิดทั้งหมด)	9.80	10.00	10.21	10.19	10.19

จำนวนมารดาคลอดปี 2540-2544 พบว่าจำนวนมารดาคลอดมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ยกเว้นปี 2544 จำนวนมารดาคลอดสูงกว่าปี 2543 เล็กน้อย ในปี 2544 มีมารดาคลอดทั้งสิ้น 642,628 คน ทารกเกิดมีชีพ 643,104 คน จำนวนมารดาตาย 153 คน คิดเป็นอัตราส่วนมารดาตาย 23.79 ต่อ 100,000 การเกิดมีชีพ ทารกตายปรกติกำเนิด 6,595 คน คิดเป็นอัตราตายปรกติกำเนิด 10.19 ต่อ 1,000 การเกิดทั้งหมด (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 2 ร้อยละของหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการดูแลก่อนคลอด 4 ครั้ง ตามเกณฑ์ ปี 2540-2544 แยกภูมิภาค

ภาค	2540	2541	2542	2543	2544
ภาคกลาง	57.13	69.49	70.80	82.83	80.08
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	82.01	99.94	89.46	84.90	80.45
ภาคเหนือ	84.62	82.85	75.27	73.36	78.33
ภาคใต้	80.50	76.70	55.98	72.79	74.94
ประเทศ	76.26	85.00	75.17	78.99	78.49

หญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการดูแลก่อนคลอดครบ 4 ครั้ง ตามเกณฑ์ปี 2540-2544 พบร้อยละ 76.26 , 85.0 , 75.17 , 78.99 และ 78.49 ตามลำดับ ในปี 2542-2544 หญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการดูแลก่อนคลอดครบ 4 ครั้งตามเกณฑ์ มีแนวโน้มสูงขึ้น และเมื่อพิจารณารายภาคพบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลางหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการดูแลครบ 4 ครั้งตามเกณฑ์ ใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 80.45 และ 80.08 ตามลำดับ ส่วนภาคเหนือร้อยละ 78.33 ภาคใต้อ้อยละ 74.94 (ตารางที่ 2)

หมายเหตุ การดูแลก่อนคลอดครบ 4 ครั้งตามเกณฑ์ หมายถึง หญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการดูแลตามมาตรฐานของการรับฝากครรภ์ 4 ครั้ง คุณภาพดังนี้

ช่วงระยะ	1 – 6	เดือน	=	1	ครั้ง
ช่วงระยะ	7	เดือน	=	1	ครั้ง
ช่วงระยะ	8	เดือน	=	1	ครั้ง
ช่วงระยะ	9	เดือน	=	1	ครั้ง

ตารางที่ 3 ร้อยละของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก ปี 2540-2544 แยกรายภาค

ข้อมูล	2540	2541	2542	2543	2544
ภาคกลาง	12.52	18.18	13.11	14.19	14.74
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10.70	10.51	11.10	11.05	11.25
ภาคเหนือ	7.64	12.80	9.61	9.31	11.70
ภาคใต้	15.77	14.13	15.00	12.65	15.46
ประเทศ	11.85	13.51	12.59	11.91	13.34

หญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กปี 2540-2544 พบร้อยละ 11.85 , 13.51 , 12.59 , 11.91 และ 13.34 ตามลำดับ ในปี 2544 เมื่อพิจารณารายภาคพบว่า ภาคใต้ พบหญิงตั้งครรภ์ ที่มีภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กสูงสุดร้อยละ 15.46 รองลงมาคือภาคกลางร้อยละ 14.74 ส่วนภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบร้อยละ 11.70 , 11.25 ตามลำดับ (ตารางที่ 3) เมื่อเทียบกับเป้าหมายในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ซึ่งตั้งเป้าหมายภาวะโลหิตจางในหญิงตั้งครรภ์ไม่เกินร้อยละ 10 พบว่ายังไม่สามารถลดลงได้ตามเป้าหมาย

ภาวะแทรกซ้อน ขณะตั้งครรภ์ คลอดและหลังคลอด ในปี 2540-2544 ขณะคลอดพบภาวะพิษแห่งครรภ์เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ น้ำเดินก่อนเจ็บครรภ์เกิน 24 ชั่วโมง ขณะคลอดและหลังคลอดพบรกติดและตกเลือดหลังคลอดสูงเป็นอันดับ 1 มาโดยตลอด ในปี 2544 ภาวะแทรกซ้อนขณะตั้งครรภ์ได้แก่ ภาวะพิษแห่งครรภ์ร้อยละ 36.6 รองลงมาคือน้ำเดินก่อนเจ็บครรภ์เกิน 24 ชั่วโมง ร้อยละ 31.1 สำหรับภาวะแทรกซ้อนขณะคลอดพบว่ารกติดเป็นอันดับสูงสุดมาโดยตลอด ร้อยละ 75.7 ส่วนภาวะแทรกซ้อนหลังคลอดพบ ตกเลือดหลังคลอดร้อยละ 88.9 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ร้อยละของภาวะแทรกซ้อนขณะตั้งครรภ์ คลอด หลังคลอด ปีงบประมาณ 2540 - 2544

ภาวะแทรกซ้อนขณะตั้งครรภ์	2540	2541	2542	2543	2544
- ภาวะพิษแห่งครรภ์	39.5	42.5	46.5	41.1	36.6
- ตกเลือดก่อนคลอด	16.0	18.1	16.6	15.2	14.6
- น้ำเดินก่อนเจ็บครรภ์เกิน 24 ชม.	44.5	36.0	36.9	34.1	31.1
- โรคทางอายุรกรรม	-	3.3	-	2.2	2.7
- อื่นๆ	-	-	-	7.4	15.0
จำนวนรวม (N)	16,362	16,221	17,391	17,997	22,700

ภาวะแทรกซ้อนขณะคลอด	2540	2541	2542	2543	2544
- มดลูกแตก	2.8	11.8	1.3	1.4	1.3
- ติดเชื้อในน้ำคร่ำ	26.5	15.8	9.4	11.5	10.4
- รกติด	70.7	72.4	83.9	79.2	75.7
- อื่นๆ	-	-	5.4	7.7	12.6
จำนวนรวม (N)	880	1,687	2,404	3,759	4,921

ภาวะแทรกซ้อนหลังคลอด	2540	2541	2542	2543	2544
- ตกเลือด	85.7	88.2	87.2	83.7	88.9
- ติดเชื้อ	14.3	11.8	12.8	12.3	8.7
- อื่นๆ	-	-	-	3.9	2.4
จำนวนรวม (N)	5,825	4,978	5,724	5,995	7,635

ตารางที่ 5 ร้อยละของมารดาอายุน้อยกว่า 20 ปี ปี 2543-2544 (แยกรายภาค)

ข้อมูล	2543	2544
ภาคกลาง	12.37	13.20
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10.48	10.49
ภาคเหนือ	8.61	11.09
ภาคใต้	9.95	12.90
ประเทศ	10.44	11.76

ร้อยละของมารดาที่อายุน้อยกว่า 20 ปี ตั้งแต่ปี 2543-2544 พบว่าใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 10.44 และ 11.76 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาปี 2544 รายภาคพบว่าภาคกลางมีมารดาอายุน้อยกว่า 20 ปี สูงเป็นอันดับที่ 1 พบร้อยละ 13.20 รองลงมาคือภาคใต้ร้อยละ 12.90 ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นร้อยละ 11.09 , 10.49 ตามลำดับ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 6

ร้อยละของการคลอดปกติและคลอดผิดปกติ ปีงบประมาณ 2540-2544

การคลอด	2540	2541	2542	2543	2544
การคลอดปกติ	80.21	79.25	78.69	77.28	75.50
การคลอดผิดปกติ	19.79	20.75	21.31	22.82	24.50
- การผ่าท้องคลอด	13.30	14.10	14.64	15.74	17.40
- ใช้คีมคิบ	1.60	1.43	1.39	1.54	1.39
- ใช้เครื่องดูดสุญญากาศ	3.90	4.11	4.17	4.49	4.66
- ทำกัน	1.00	1.10	1.11	1.05	1.05

ร้อยละของการคลอดปกติและผิดปกติ ปี 2540 – 2544 พบว่า ทารกที่คลอดทั้งหมดส่วนใหญ่คลอดปกติร้อยละ 80.21 , 79.25 , 78.69 , 77.28 และ 75.50 ตามลำดับส่วนทารกคลอดผิดปกติร้อยละ 19.79 , 20.75 , 21.31 , 22.82 และ 24.50 ตามลำดับ ซึ่งพบว่าการคลอดผิดปกติมีแนวโน้มสูงขึ้น เมื่อพิจารณาวิธีการคลอดผิดปกติต่อการคลอดทั้งหมดในปี 2544 พบว่าการคลอดผิดปกติสูงถึงร้อยละ 24.50 โดยแยกเป็นการผ่าท้องคลอดสูงที่สุดถึงร้อยละ 17.40 รองลงมาคือใช้เครื่องสุญญากาศร้อยละ 4.66 ใช้คีมร้อยละ 1.39 ทำกัน 1.05 สำหรับครรภ์แฝดตั้งแต่ปี 2540 – 2544 พบร้อยละ 0.7 เท่ากันทุกปี (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 7 ร้อยละ ของทารกเกิดมีชีพและทารกเกิดไร้ชีพ ปีงบประมาณ 2540-2544

ข้อมูล	2540		2541		2542		2543		2544	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ทารกเกิดมีชีพ	713,008	99.39	684,199	99.37	651,015	99.34	639,609	99.35	643,104	99.36
- ทารกเกิดไร้ชีพ	4,402	0.61	4,349	0.63	4,297	0.66	4,161	0.69	4,174	0.64
- ทารกคลอดทั้งหมด	717,410		688,548		655,312		643,770		647,278	

ร้อยละของทารกเกิดมีชีพและไร้ชีพต่อการเกิดทั้งหมด ปี 2540-2544 พบว่าไม่แตกต่างกันมากนัก คือทารกเกิดมีชีพพบร้อยละ 99.39 , 99.37 , 99.34 , 99.35 และ 99.36 ตามลำดับ ส่วนทารกเกิดไร้ชีพพบร้อยละ 0.61 , 0.63 , 0.66 , 0.69 และ 0.64 ตามลำดับ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 8 ร้อยละของน้ำหนักทารกเกิดมีชีพ ต่ำกว่า 2,500 กรัม ปี 2540-2544 แยกรายภาค

ภาค	2540	2541	2542	2543	2544
ภาคกลาง	8.6	8.02	9.92	8.61	9.20
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	8.4	8.40	10.04	9.41	9.00
ภาคเหนือ	8.4	8.85	10.34	9.36	9.10
ภาคใต้	7.8	7.83	9.41	7.85	8.30
ประเทศ	8.39	8.33	9.86	8.83	8.88

ทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยกว่า 2500 กรัม ปี 2540-2544 ร้อยละ 8.39 , 8.33 , 9.86 , 8.83 และ 8.88 ตามลำดับ และในปี 2544 เมื่อพิจารณารายภาคพบว่าใกล้เคียงกัน ภาคกลางร้อยละ 9.20 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 9.00 ภาคเหนือร้อยละ 9.10 ภาคใต้ร้อยละ 8.30 (ตารางที่ 8) แต่เมื่อเทียบกับเป้าหมายในแผน ฯ 8 ซึ่งตั้งเป้าหมายทารกเกิดมีชีพน้ำหนักต่ำกว่า 2500 กรัม มีไม่เกินร้อยละ 7 พบว่าทุกภาคยังไม่สามารถลดลงได้ตามเป้าหมาย

ตารางที่ 9 อัตราภาวะขาดออกซิเจนในทารกแรกเกิด (Apgar Score ที่ 1 นาที ≤ 7) ปี 2542-2544 แยกภูมิภาค

Apgar Score ที่ 1 นาที ≤ 7	2542	2543	2544
ภาคกลาง	62.02	41.69	35.44
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	60.84	38.63	31.93
ภาคเหนือ	56.88	45.27	38.87
ภาคใต้	62.75	47.69	37.66
ประเทศ	60.93	39.37	35.32

อัตราภาวะขาดออกซิเจนในทารกแรกเกิด (Apgar Score ที่ 1 นาทิน้อยกว่าหรือเท่ากับ 7) ปี 2542-2544 พบว่ามีแนวโน้มลดลงมาโดยตลอด เท่ากับ 60.93 , 39.37 และ 35.32 ต่อการเกิดมีชีพ 1,000 คน เมื่อพิจารณารายภาคปี 2544 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเท่ากับ 31.93 ต่อการเกิดมีชีพ 1,000 คน ส่วนภาคกลาง ภาคใต้ และภาคเหนือเท่ากับ 35.44 , 37.66 และ 38.87 ตามลำดับ ต่อการเกิดมีชีพ 1,000 คน และเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายในแผนฯ 8 ซึ่งตั้งเป้าหมาย คือ อัตราการขาดออกซิเจนของทารกแรกเกิดไม่เกิน 30 ต่อ 1,000 การเกิดมีชีพ จะเห็นว่าในภาพรวมของประเทศยังไม่บรรลุเป้าหมาย คือ 35.32 ต่อ 1,000 การเกิดมีชีพ (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 10 อัตราส่วนการตายของมารดา : การเกิดมีชีพแสนคน ปี 2540-2544 แยกรายภาค

ภาค	2540	2541	2542	2543	2544
ภาคกลาง	11.35	13.41	23.19	17.57	16.45
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	9.04	14.36	18.64	13.71	16.78
ภาคเหนือ	24.34	28.89	32.28	51.17	47.95
ภาคใต้	16.96	17.03	27.00	35.36	23.48
ประเทศ	14.17	17.54	23.96	26.89	23.79

อัตราส่วนการตายของมารดา ในแผนฯ 8 (2540 – 2544) ตั้งเป้าไว้ไม่เกิน 20 : 100,000 การเกิดมีชีพ พบว่าตั้งแต่ปี 2540-2544 มีอัตราส่วนมารดาตาย 14.17 , 17.54 , 23.96 , 26.89 และ 23.79 ต่อการเกิดมีชีพแสนคนตามลำดับและเมื่อพิจารณารายภาคพบว่า ในปี 2544 ภาคเหนือ มีอัตราตายเท่ากับ 47.95 ต่อ 100,000 การเกิดมีชีพ ภาคกลางอัตราส่วนการตายเท่ากับ 16.45 ต่อ 100,000 การเกิดมีชีพ ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เท่ากับ 23.48 และ 16.78 ตามลำดับ ต่อ 100,000 คน การเกิดมีชีพ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 11 ร้อยละสาเหตุการตายของมารดา ปีงบประมาณ 2540 - 2544

สาเหตุ	2540	2541	2542	2543	2544
1. ตกเลือด	23.76	25.47	33.33	36.76	42.11
2. การติดเชื้อ	9.90	13.21	10.00	10.29	9.77
3. พิษแห่งครรภ์	3.96	15.09	10.00	8.09	15.04
4. น้ำคร่ำอุดตันในเส้นเลือด	15.84	6.60	13.33	9.56	10.53
5. สาเหตุทางตรง	15.84	4.72	5.56	6.62	3.76
6. สาเหตุทางอ้อม	28.71	33.02	23.33	25.00	12.78
7. อื่นๆ	1.98	1.89	4.44	3.68	6.02

สาเหตุการตายของมารดาพบว่า ตั้งแต่ปี 2540 – 2544 ตกเลือดเนื่องจากการตั้งครรภ์และการคลอดสูงเป็นอันดับ 1 มาโดยตลอด และในปี 2544 สาเหตุการตายของมารดาอันดับแรกคือ ตกเลือดจากการตั้งครรภ์และการคลอดถึงร้อยละ 42.11 สาเหตุอันดับ 2 พิษแห่งครรภ์ร้อยละ 15.04 อันดับ 3 สาเหตุทางอ้อม ร้อยละ 12.78 อันดับ 4 น้ำคร่ำอุดตันในหลอดเลือดร้อยละ 10.53 อันดับ 5 คือ การติดเชื้อร้อยละ 9.77 (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 12 อัตราตายปริกำเนิด ต่อ 1,000 การเกิดทั้งหมด ปีงบประมาณ 2540-2544 แยกรายภาค

ภาค	2540	2541	2542	2543	2544
กลาง	9.70	9.33	10.02	9.47	8.82
ตะวันออกเฉียงเหนือ	9.46	10.00	10.30	9.83	10.10
เหนือ	12.29	11.84	11.35	11.69	10.85
ใต้	8.62	9.30	9.46	10.22	10.85
ประเทศ	9.80	10.00	10.21	10.19	10.19

อัตราตายปริกำเนิดต่อการเกิดทั้งหมด 1,000 คน ในปี 2540-2544 พบว่าไม่แตกต่างกันมากนัก คือ 9.80 , 10.0 , 10.21 , 10.19 และ 10.19 ตามลำดับ อัตราตายปริกำเนิดในปี 2544 ของประเทศเท่ากับ 10.19 ต่อการเกิดทั้งหมด 1,000 คน เมื่อพิจารณารายภาคพบว่า อัตราตายปริกำเนิด คือ ภาคเหนือและภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางมี อัตราตายปริกำเนิด เท่ากับ 10.85 , 10.85 , 10.10 และ 8.82 ตามลำดับ (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 13 ร้อยละสาเหตุการตายปริกำเนิดแยกตาม Wigglesworth's clasification ปี 2540-2544

สาเหตุ	2540	2541	2542	2543	2544
1. ตายเปื่อยยุ่ย	25.09	31.76	37.48	34.05	33.46
2. พิการแต่กำเนิด	16.71	16.99	15.31	14.74	15.62
3. ขาดออกซิเจนขณะเกิด	17.52	16.58	21.08	24.25	23.00
4. คลอดก่อนกำหนด	10.93	8.16	11.05	12.46	13.35
5. สาเหตุเฉพาะ	20.86	21.49	10.23	6.71	11.50
6. ไม่ทราบสาเหตุ	8.89	5.02	4.84	7.78	3.07

สาเหตุการตายปริกำเนิดแยกตาม wigglesworth's classification ในปี 2540 –2544 พบว่า ตายเปื่อยยุ่ยสูงเป็นอันดับ 1 มาโดยตลอด และในปี 2544 สาเหตุการตายปริกำเนิดอันดับแรกคือ ตายเปื่อยยุ่ยร้อยละ 33.46 สาเหตุอันดับ 2 คือ ขาดออกซิเจนร้อยละ 23.0 อันดับที่ 3 คือพิการแต่กำเนิดร้อยละ 15.62 (ตารางที่ 13)

สรุป

จากสถานการณ์ที่รวบรวมจากข้อมูลจะเห็นว่าอัตราส่วนการตายมารดาและอัตราตายทารกปริกำเนิดมีแนวโน้มลดลง และมีความสำเร็จในระดับหนึ่งที่ได้รับความร่วมมือในการปรับปรุงคุณภาพ การบริการตลอดจนการรายงานเข้าสู่ระบบจากทุกหน่วยงาน รวมทั้งจากการที่มีวิธีการเก็บข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ยังมีสถิติบางตัวที่บ่งบอกถึงความจำเป็นในการให้บริการอย่างมีคุณภาพมากขึ้น เช่น ภาวะการตกเลือดหลังคลอดและงานเร่งรัด คือ การลดภาวะการขาดออกซิเจนในทารกแรกเกิด ลดอัตราทารกแรกเกิด น้ำหนักน้อยกว่า 2500 กรัม ซึ่งในแผนฯ 9 (ปี 2545 - 2549) จำเป็นต้องเร่งรัดและดำเนินงานต่อไป

ภาคผนวก

- เขต 1 ประกอบด้วยจังหวัด นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง
สมุทรปราการ
- เขต 2 ประกอบด้วยจังหวัด สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท นครนายก
สุพรรณบุรี
- เขต 3 ประกอบด้วยจังหวัด ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี
สระแก้ว
- เขต 4 ประกอบด้วยจังหวัด ราชบุรี กาญจนบุรี นครปฐม สมุทรสาคร
สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์
- เขต 5 ประกอบด้วยจังหวัด นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ชัยภูมิ มหาสารคาม
- เขต 6 ประกอบด้วยจังหวัด ขอนแก่น หนองบัวลำภู อุดรธานี เลย หนองคาย
กาฬสินธุ์ สกลนคร
- เขต 7 ประกอบด้วยจังหวัด อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร อำนาจเจริญ
ร้อยเอ็ด นครพนม มุกดาหาร
- เขต 8 ประกอบด้วยจังหวัดนครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย
- เขต 9 ประกอบด้วยจังหวัด พิษณุโลก พิจิตร เพชรบูรณ์ อุดรดิตถ์ แพร่ น่าน
- เขต 10 ประกอบด้วยจังหวัด เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง พะเยา เชียงราย
แม่ฮ่องสอน
- เขต 11 ประกอบด้วยจังหวัด นครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี
ระนอง ชุมพร
- เขต 12 ประกอบด้วยจังหวัด สงขลา สตูล ตรัง พัทลุง ปัตตานี ยะลา นราธิวาส

ภาคกลาง	ประกอบด้วย	เขต 1	เขต 2	เขต 3
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ประกอบด้วย	เขต 5	เขต 6	เขต 7
ภาคเหนือ	ประกอบด้วย	เขต 8	เขต 9	เขต 10
ภาคใต้	ประกอบด้วย	เขต 4	เขต 11	เขต 12

แบบฟอร์ม (ก-1)

ข้อมูลการตายของมารดาและ / หรือทารกปริกำเนิด

ชื่อสถานบริการ.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....ประจำเดือน.....พ.ศ.....

1. ข้อมูลทั่วไป ชื่อมารดา..... อายุ..... ปี อาชีพ.....เชื้อชาติ..... การศึกษา..... เลขที่ รพ./สอ..... บ้านเลขที่..... หมู่ที่.....ถนน..... ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด..... ชื่อเด็ก..... วันที่เกิด.....วันที่เสียชีวิต..... 2. ข้อมูลการฝากครรภ์ ครรภ์ที่.....อายุครรภ์ที่มาฝากครรภ์ครั้งแรก..... สัปดาห์..... เกณฑ์การฝากครรภ์ - ตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์-27 สัปดาห์ ☐ ฝาก ☐ ไม่ฝาก 28 สัปดาห์ - 31 สัปดาห์ ☐ ฝาก ☐ ไม่ฝาก 32 สัปดาห์ - 35 สัปดาห์ ☐ ฝาก ☐ ไม่ฝาก 36 สัปดาห์ขึ้นไป น้ำหนักของมารดาเมื่อฝากครรภ์ครั้งแรก.....กิโลกรัม ส่วนสูง..... เซนติเมตร น้ำหนักของมารดาเมื่อก่อนคลอด..... กิโลกรัม เคยคลอด..... ครั้ง เคยแท้ง..... ครั้ง Hb/Hct ครั้งที่ 1 Hb/Hct..... ครั้งที่ 2 VDRL..... Anti HIV	3. ข้อมูลการคลอดหรือการแท้ง - วันที่คลอดหรือแท้ง..... - อายุครรภ์เมื่อคลอดหรือแท้ง..... สัปดาห์ กรณีคลอด - วิธีคลอด ☐ ปกติ ☐ C/S ☐ F/E ☐ V/E ☐ ทำกัน ☐ BBA ☐ อื่นๆ - ผู้ทำคลอด ☐ แพทย์ ☐ พยาบาล ☐ ผดุงครรภ์ ☐ ผดบ. ☐ อื่นๆ - น้ำหนักทารกแรกเกิด กรัม กรณีแท้ง ☐ แท้งเอง ☐ ทำแท้ง 4. ประวัติรายละเอียดที่สำคัญ - ประวัติการเจ็บป่วยในครอบครัว..... - ประวัติการเจ็บป่วยในอดีตของมารดา..... - ประวัติความผิดปกติของครรภ์ก่อน..... - ประวัติความผิดปกติของครรภ์นี้.....
--	--

5. สิ่งที่ตรวจพบเมื่อมาคลอด

- อาการนำที่สำคัญที่มาสถานบริการ
- อาการของมารดาเมื่อแรกรับ VITAL SIGNS, หัวใจเด็ก และการตรวจอื่นๆ
- ท่าของเด็กและส่วนน้ำ

5.1 ความก้าวหน้าของการคลอด

- ระยะที่ 1 ชม. นาที FHS ครั้ง / นาที
 - ระยะที่ 2 ชม. นาที FHS ครั้ง / นาที
 - ระยะที่ 3 ชม. นาที FHS ครั้ง / นาที
 น้ำคร่ำแตกเวลา สิ้นน้ำคร่ำ
 การช่วยคลอด
 ให้ Syntocinon เวลา

5.2 ลักษณะเด็กเมื่อแรกคลอด

Apgar score ที่ 1 นาที = ที่ 5 นาที =

5.3 อาการเด็กหลังคลอด

การรักษา

5.4 ลักษณะของรกและน้ำหนักรก

5.5 อาการของมารดาเมื่อหลังคลอด

6. สาเหตุการตายของมารดา

ระยะตั้งครรภ์		ระยะคลอด		ระยะหลังคลอด
โรคเบาหวาน	พิษแห่งครรภ์	เลือดแข็งตัวช้า	โรคเบาหวาน	พิษแห่งครรภ์
โรคหัวใจ	รกลอกตัวก่อนกำหนด	พิษแห่งครรภ์	โรคหัวใจ	โรคเลือด
โรคไต	รกเกาะต่ำ	ภาวะคลอดเร็ว	โรคไต	เศษรกค้าง
โรคตับ	น้ำเดินก่อนคลอด 24 ชม.	รกติด	โลหิตจาง	โลหิตจาง
วัณโรค	แท้งติดเชื้อ	มดลูกปลิ้น	ติดเชื้อ	มดลูกไม่แข็งตัว
โลหิตจางจากขาดธาตุเหล็ก	ติดเชื้อ	มดลูกแตก	มาลาเรีย	การฉีกขาดของปากมดลูก
โรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย	ใส่ตัวอักเสบ	น้ำคั่วเป็นพิษ	อื่นๆ ระบุ	การฉีกขาดของฝีเย็บ
การตกเลือดจากอุบัติเหตุ	มาลาเรีย	การคลอดติดขัด		อื่นๆ ระบุ
ตั้งครรภ์ไปปลาลูก	ไขสูงไม่ทราบสาเหตุ			
ตั้งครรภ์นอกมดลูก				
อื่นๆ ระบุ				

สาเหตุการตายของทารก

ตายในครรภ์	ตายจากการคลอดก่อนกำหนด	สาเหตุเฉพาะ
ตายเบื่อย่อย	ภาวะหายใจลำบากในเด็กแรกเกิด	ปอดบวม
ความพิการแต่กำเนิด	อื่นๆ ระบุ	มีลมในช่องเยื่อหุ้มปอด
ตายไม่เบื่อย่อย	ตายจากการขาดออกซิเจนระยะคลอด	ภาวะหัวใจล้มเหลว
ไม่มีสมอง	คลอดทำกัน	มีเลือดออกในระบบทางเดินอาหาร
ไม่มีกะโหลกศีรษะ	คลอดทำขวาง	ติดเชื้อ
เด็กหัวใหญ่จากมีน้ำคั่งในสมอง	คลอดติดไหล่	ติดเชื้อในทางเดินหายใจ
ความผิดปกติของยีนส์	คลอดทำหน้า	ติดเชื้อในโลหิต
แฝดติดกัน	การคลอดที่ยาวนาน	ติดเชื้อ HIV
ลำไส้ยื่นนอกช่องท้อง	ใช้เข็มช่วยคลอด	ติดเชื้อซิฟิลิสในครรภ์
โรคหัวใจแต่กำเนิด	การใช้เครื่องดูดสุญญากาศ	ติดเชื้อหัดเยอรมัน
รูปร่างผิดปกติมากกว่า 2 อย่าง	สายสะดือย้อย	ลำไส้อุดตัน
อื่นๆ ระบุ	สายสะดือพันคอ	ตัวเหลือง
	ลำค้ำน้ำคร่ำ	บาดเจ็บในทารกแรกเกิด
		สาเหตุจากมารดาเสียชีวิต
		มีถุงน้ำตามตัว
		คลอดเกินกำหนด (42 สัปดาห์ขึ้นไป)
		อื่นๆ ระบุ

แบบฟอร์ม (ก-2)

ปรับปรุง 2544 สำนักส่งเสริมสุขภาพ

กรมอนามัย

สรุปรายงานการคลอด และการป่วย / การตายของมารดาและทารก

ชื่อสถานที่บริการ..... อำเภอ จังหวัด.....

ลำดับ	ข้อมูล	เดือน พ.ศ. (3 เดือน : ครึ่ง)				รวม
		ตค.-ธค.	มค.-มีค.	เมย.-มิย.	กค.-กย.	
1	จำนวนมารดาที่คลอดทั้งหมด (คน)					
	คลอดปกติ (คน)					
	คลอดผิดปกติ : ผ่าท้องคลอด (คน)					
	ใช้เข็ม (คน)					
	ใช้เครื่องสูญญากาศ (คน)					
	ทำกัน (คน)					
	ครรภ์แฝด (คน)					
2	จำนวนเด็กเกิดทั้งหมด (คน)					
	จำนวนเด็กเกิดมีชีพ (คน)					
	จำนวนเด็กไร้ชีพ (คน)					
3	จำนวนเด็กอายุ 0-7 วันตาย (คน)					
4	จำนวนมารดาตาย (คน)					
5	น้ำหนักแรกเกิดของเด็กเกิดมีชีพ					
	ต่ำกว่า 2,500 กรัม (คน)					
6	ภาวะแทรกซ้อน					
	● ขณะตั้งครรภ์ - ภาวะพิษแห่งครรภ์					
	- ตกเลือดก่อนคลอด					
	- น้ำเดินก่อนเจ็บครรภ์เกิน 24 ชม.					
	- แท้ง					
	- โรคหัวใจ					
	- อื่นๆ ระบุ					
	● ขณะคลอด - มดลูกแตก					
	- น้ำคร่ำเป็นพิษ					
	- รกติด					
	- อื่นๆ ระบุ					
	● หลังคลอด - ตกเลือด					
	- ติดเชื้อ					
	- อื่นๆ ระบุ					

ลำดับ	ข้อมูล	เดือน พ.ศ. (3 เดือน : ครึ่ง				รวม
		ตค.-ธค.	มค.-มีค.	เมย.-มิย.	กค.-กย.	
7	จำนวนทารกเกิดมีชีพ					
	APGAR SCORE					
	เท่ากับ 7 หรือต่ำกว่า 7 ที่ 1 นาที					
	เท่ากับ 7 หรือต่ำกว่า 7 ที่ 5 นาที					
8	จำนวนมารดามีบุตรคนแรก เมื่ออายุต่ำกว่า 20 ปี					
9	จำนวนมารดาแท้ง					
10	สาเหตุการตายของมารดา					
11	สาเหตุการตายของทารก					

หมายเหตุ การรวบรวมจำนวนการตายของมารดาให้ใช้คู่มือการสำรวจและการวินิจฉัยการตายของมารดาในการเก็บข้อมูล